

Factors Affecting Reading among Students in Higher Education Institutes in Southern Thailand

Sujitra Jorajit

Ed.D.(Education Administration), Assistant Professor
Department of Educational Foundation, Faculty of Liberal Arts
Prince of Songkla University
E-mail: jsujitra@ratree.psu.ac.th

Abstract

This research aimed to identify the factors affecting reading among students in higher education institutes in Southern Thailand. Through a multi-stage random sampling, 539 students of the 1998 academic year from 4 higher education institutes in Southern Thailand: Prince of Songkla University, Rajabhat Institute Songkhla, Rajabhat Institute Yala, and Thaksin University were selected. Arithmetic mean, standard deviation, simple correlation, multiple correlation, and stepwise multiple regression analysis were used in this study.

It was found that students' demographic factor, family background factor, and environment factor were related to students' reading, significantly at the .001 level. With respect to prediction of students' reading, the environment factor had 26.55% predictive power; the family background factor had 15.05% predictive power; and the students' demographic factor had 6.75% predictive power. All three factors had 33.81% predictive power. Three best predictors were peer group, reading encouragement at home, and reading encouragement in an educational institute, respectively.

Keywords: factors, reading, Southern Thailand, student

ปัจจัยที่มีผลต่อการอ่านของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ภาคใต้ของประเทศไทย

สุจิตรา จรจิตร

กศ.ด.(การบริหารการศึกษา), ผู้ช่วยศาสตราจารย์

ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

E-mail: jsujitra@ratree.psu.ac.th

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการอ่านของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในภาคใต้ ได้แก่ ปัจจัยด้านชีวสังคม ปัจจัยด้านครอบครัวและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม กลุ่มตัวอย่างซึ่งได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอนเป็นนักศึกษาปีการศึกษา 2541 ในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ 4 สถาบัน คือ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สถาบันราชภัฏยะลา และสถาบันราชภัฏสงขลา จำนวน 539 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านชีวสังคม ปัจจัยด้านครอบครัวและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมมีอำนาจในการพยากรณ์การอ่านของนักศึกษาได้ร้อยละ 26.55 ปัจจัยด้านครอบครัวมีอำนาจในการพยากรณ์การอ่านได้ร้อยละ 15.05 ปัจจัยด้านชีวสังคมมีอำนาจในการพยากรณ์การอ่านได้ร้อยละ 6.75 ปัจจัยทุกตัวเมื่อรวมกันจะมีอำนาจในการพยากรณ์การอ่านได้ร้อยละ 33.81 ตัวพยากรณ์ที่ดี 3 ลำดับแรก คือ กลุ่มเพื่อน การส่งเสริมการอ่านที่บ้าน และการส่งเสริมการอ่านทางสถานศึกษา

คำสำคัญ: การอ่าน, นักศึกษา, ปัจจัย, ภาคใต้

บทนำ

การอ่านมีความสำคัญและจำเป็นต่อมนุษย์ เพราะการอ่านเปรียบเสมือนกุญแจที่ไขไปสู่ความรู้ต่างๆ เพื่อนำมาใช้พัฒนาความคิด ทักษะ การประกอบอาชีพ และสร้างประสบการณ์พื้นฐาน ซึ่งช่วยให้คนรู้จักแก้ปัญหาและดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยเฉพาะในยุคโลกาภิวัตน์ซึ่งเป็นยุคแห่งสังคมข่าวสารไร้พรมแดน การติดต่อสื่อสารเป็นไปอย่างรวดเร็ว มนุษย์ในยุคนี้จึงต้องเป็นผู้เท่าทันกับข้อมูลข่าวสาร จึงจะสามารถก้าวทันกับความเจริญก้าวหน้าของโลก การอ่านจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง นอกจากประโยชน์ข้างต้นแล้ว การอ่านยังช่วย

ตอบสนองความสนใจ ความอยากรู้อยากเห็น อันเป็นวิสัยของมนุษย์ ฟรานซิส เบคอน (Francis Bacon) นักปราชญ์ชาวอังกฤษได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านทำให้คนเป็นคนโดยสมบูรณ์ "Reading maketh a full man" นักปราชญ์จีนผู้หนึ่งกล่าวว่า "โลกนี้ไม่มีสิ่งใดสูงกว่การอ่านหนังสือ" ที่กล่าวเช่นนี้ เพราะการอ่านเป็นสิ่งที่ช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ให้แก่ผู้อ่านในหลายแง่มุมซึ่งผู้อ่านสามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้กับชีวิตของตนได้ นอกจากนั้นการอ่านหนังสือยังเป็นการลือนำโลกกว้างมาสู่บุคคลอย่างประหยัดและ

รวดเร็ว ผู้อ่านสามารถรู้จักบุคคล ผลงาน ความรู้สึก
นึกคิดของคนที่ย่างทั้งสถานที่และวัยด้วยการอ่านหนังสือ

เมื่อโลกเปลี่ยนไป ความสำคัญของการอ่านเพิ่ม
บทบาทมากขึ้น ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้อง
จะต้องปรับให้ก้าวหน้า และสอดคล้องกับสภาพสังคมที่
เปลี่ยนแปลงรวดเร็วดังกล่าว การเรียนการสอนต้อง
เปลี่ยนแบบจากครูเป็นศูนย์กลาง เป็นนักศึกษาเป็น
ศูนย์กลาง วิธีป้อนความรู้ให้แก่เด็กต้องเปลี่ยนเป็นมุ่ง
ให้นักศึกษาได้เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยอาศัยสื่อเทคโนโลยี
ที่ก้าวหน้าต่าง ๆ เครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยนักศึกษาได้
สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ นั่นก็
คือทักษะหรือความสามารถในการอ่าน หากนักศึกษา
มีความสามารถในการอ่าน รู้จักเลือกที่จะอ่าน รู้จักจับ
ประเด็น รู้จักคิดวิเคราะห์ แยกแยะ ตลอดจนคิด
สังเคราะห์สิ่งที่อ่านได้ สิ่งเหล่านี้ทำให้นักศึกษาเกิดการ
เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ

ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นอาจารย์ผู้สอนรายวิชาที่
เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาไทย ซึ่งอยู่ในหมวดศึกษาทั่วไป
ให้แก่ศึกษาระดับปริญญาตรีทุกคณะในวิทยาเขต
หาดใหญ่ จึงสนใจที่จะศึกษาวิจัยเพื่อค้นหาปัจจัยที่มีผล
ต่อการอ่านของนักศึกษา ซึ่งผลของการศึกษาคั้งนี้จะ
เอื้อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน การเสริม
สร้างนิสัยการอ่านที่ดี และการรักการอ่าน อันจะเป็น
แนวทางให้นักศึกษาไปสู่การเรียนรู้ด้วยตนเองอย่าง
สมบูรณ์

ทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้มุ่งค้นหาปัจจัยที่มีผลต่อการอ่าน
ของนักศึกษา ดังนั้นจึงทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง
กับการอ่าน การสร้างนิสัยรักการอ่าน ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง
และปัจจัยที่มีผลต่อการอ่าน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การอ่านเป็นช่องทางหนึ่งที่ทำให้คนได้รับความรู้
ความคิด และสามารถนำความรู้จากการที่ได้อ่านไปปรับ
ประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันของตนได้อย่างเหมาะสม
และยังสร้างความสำเร็จทางอารมณ์ได้อีกด้วย การอ่าน
หนังสือหลากหลายรูปแบบ จะทำให้สมองผู้อ่านเปิดกว้าง
สร้างแนวคิด และทรงสนะต่อสิ่งต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง
(ศิริพร ลิ้มตระการ, 2539, 6) แต่สมรรถภาพการอ่าน

ของบุคคลย่อมไม่เท่ากัน บางคนอ่านได้แค่ผิวเผิน แต่
บางคนอ่านแล้ววิเคราะห์วิจารณ์ได้ (ม.ล.บุญเหลือ
เทพยสุวรรณ, 2518, 27) นอกจากนั้นบุคคลยังมีความ
สนใจในการอ่านหนังสือแต่ละประเภทไม่เหมือนกัน
ดังนั้นหากจะสร้างเสริมนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นกับบุคคล
ควรทำตั้งแต่วัยเด็ก โดยพ่อแม่ ครูอาจารย์ ตลอดจนจน
บุคคลรอบข้างที่ต้องส่งเสริมและพัฒนานิสัยรักการอ่าน
ให้เกิดขึ้นกับเด็ก (ขวัญดี อัครวาลุชัย และคณะ, 2536,
35-36)

สำหรับปัจจัยที่เกื้อกูลในการพัฒนาการอ่านของ
บุคคลนั้น คุณหญิงแมนมาศ ซวลิต (2539, 247-251)
ได้สรุปว่ามี 2 ปัจจัย กล่าวคือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่
ความสมบูรณ์ของร่างกาย วุฒิภาวะทางอารมณ์ ความ
ตั้งใจจริง และการตระหนักถึงความสำคัญของการอ่าน
นอกจากลักษณะส่วนบุคคลแล้ว ในส่วนที่เกี่ยวกับการ
เรียนการสอน ซึ่งหมายถึง ครูผู้สอน และวิธีการสอนที่
ครูต้องเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ให้แสวงหา
ความรู้ด้วยตนเองให้มาก สิ่งนี้จะช่วยปลูกฝังนิสัยรัก
การอ่านได้ ปัจจัยอีกอย่างหนึ่งคือ ปัจจัยทางสังคม อัน
ได้แก่ ทักษะของสังคม วัฒนธรรมการอ่านในสังคม
รวมทั้งลักษณะนิสัยของคนในสังคม ในการแสวงหา
ความรู้จากการอ่าน คุณภาพและปริมาณวัสดุการอ่าน
ในสังคม ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นการส่งเสริมเกื้อกูล และ
พัฒนาการอ่านของคนในสังคมทั้งสิ้น ซึ่งแนวคิดดังกล่าว
สอดคล้องกับ วรารักษ์ พัฒนเกียรติพงศ์ (2531) ที่ได้
ศึกษาสาเหตุในการอ่านของนิสิตระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร
พบว่า สาเหตุในการอ่านของนิสิตเกิดจากสาเหตุภายใน
ได้แก่ ความต้องการของนิสิต และสาเหตุภายนอก ได้แก่
ครอบครัว เพื่อน อาจารย์ผู้สอน ห้องสมุด สิ่งพิมพ์ และ
สื่อมวลชน และสอดคล้องกับ ทวีศักดิ์ เดชาเลิศ (2528)
ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ กับ
นิสัยรักการอ่านของนักเรียน พบว่า ตัวทำนายนิสัยรัก
การอ่านได้ดีที่สุดคือ องค์ประกอบทางด้านตัวนักเรียน
ซึ่งทำนายนิสัยรักการอ่านได้ร้อยละ 36 องค์ประกอบ
ทางด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมและสภาพ
แวดล้อมทางบ้านทำนายนิสัยรักการอ่านได้ร้อยละ 12
และองค์ประกอบทางโรงเรียนสามารถทำนายได้ร้อยละ 8

เมื่อรวมกันแล้วร่วมกันทำงานนิสัยรักการอ่านได้ร้อยละ 39 สำหรับองค์ประกอบทางด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมทางบ้าน พบว่า ตัวทำนายนที่ดีที่สุดมี 7 ตัว คือ ลักษณะการซื้อวารสาร นิติสารอ่านที่บ้าน ระดับการศึกษา อาชีพที่ต้องใช้วิชาชีพ ลักษณะการซื้อหนังสือพิมพ์อ่านที่บ้าน ลักษณะของบ้านพักอาศัยที่เป็นตึกแถว อาชีพรับราชการของบิดามารดา และอาชีพรับจ้าง ลูกจ้างของมารดา

นอกจากนั้นยังมีผลงานวิจัยที่สนับสนุนชัดเจนว่า สภาพครอบครัวมีความสัมพันธ์ มีอิทธิพลหรือมีผลต่อการอ่านของเด็ก ได้แก่ ผลวิจัยของ สหัทธยา ชินสมบุรณ์ (2529) ที่ได้ศึกษาพบว่า อาชีพ รายได้ และระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการอ่านที่ไม่ใช่หนังสือแบบเรียนในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 วลัยภรณ์ อาทิตย์เที่ยง (2529) ได้ศึกษาพบว่านักเรียนที่มีครอบครัวใช้สื่อสารมวลชน (อ่านหนังสือพิมพ์/วารสาร ฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์) มากจะมีความเข้าใจการอ่านสูงกว่าครอบครัวที่ใช้สื่อสารมวลชนน้อย และผลวิจัยของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน อรพินทร์ ชูชม และ สุภาพร ลอยด์ (2529) พบว่า ผู้ปกครองที่ตระหนักในอิทธิพลของสื่อมวลชน และเชื่อในประโยชน์ของสื่อมวลชนมากก็จะมีผลต่อการฟัง การชม และการอ่านสื่อมวลชนของเด็กมากด้วย

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่สัมพันธ์กับการอ่านของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้
2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการอ่านของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้
3. ผลการวิจัยจะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหา และกิจกรรมต่างๆ ทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตร เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีพฤติกรรมการอ่านที่ดี และมีนิสัยรักการอ่าน

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการอ่านของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้

สมมติฐานในการวิจัย

1. ปัจจัยด้านชีวสังคม ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับการอ่านของนักศึกษา
2. ปัจจัยด้านชีวสังคม ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมมีผลต่อการอ่านของนักศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ หมายถึง นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สถาบันราชภัฏสงขลา และสถาบันราชภัฏยะลา
2. ปัจจัยด้านชีวสังคมของนักศึกษา หมายถึง คุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ ระดับคะแนน ศาสนา คณะที่สังกัด และสถาบันที่สังกัด
3. ปัจจัยด้านครอบครัว หมายถึง การศึกษา อาชีพ รายได้ของบิดามารดา การใช้สื่อในครอบครัว และการส่งเสริมการอ่านทางครอบครัว
4. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม หมายถึง กลุ่มเพื่อน การส่งเสริมการอ่านทางสถานศึกษา
5. การอ่านของนักศึกษา หมายถึง พฤติกรรมที่นักศึกษาประพฤติ/ปฏิบัติ/กระทำ เป็นประจำในเรื่องการอ่าน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาในระดับอุดมศึกษาภาคใต้ ปีการศึกษา 2541 ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สถาบันราชภัฏ ยะลา และสถาบันราชภัฏสงขลา โดยทำการสุ่มตัวอย่างมาศึกษาด้วยวิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน สำหรับสถาบันในกลุ่มราชภัฏ ใช้วิธีเลือกอย่างเจาะจงในสถาบันที่มีนักศึกษาไทยมุสลิม เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นไทยมุสลิม สถาบันตัวอย่าง ได้แก่ สถาบันราชภัฏยะลา และสถาบันราชภัฏสงขลา และได้สุ่มคณะจากสถาบันตัวอย่างโดยวิธีสุ่มอย่างง่ายร้อยละ 50 ได้คณะที่เป็นกลุ่มตัวอย่างนี้ 13 คณะ จากนั้นสุ่มนักศึกษา

จากคณะที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มอย่างง่ายกำหนด สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 20 ของจำนวนประชากร (ประคอง กรรณสูตร, 2525, 10) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 539 คน

2. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้มี 1 ฉบับ ซึ่งผู้วิจัย ได้สร้างขึ้นมีเนื้อหารายละเอียด ได้แก่ ข้อมูล สถานภาพ ของผู้ตอบ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพครอบครัว ได้แก่

การศึกษา อาชีพ รายได้ของบิดามารดา การส่งเสริม การอ่านที่บ้าน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ กลุ่ม เพื่อน การส่งเสริมการอ่านทางสถาบันการศึกษา และ การอ่านของนักศึกษา

3. การหาคุณภาพเครื่องมือ

ได้ดำเนินการตรวจสอบความเที่ยงตรงใน เนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิทางภาษาไทย และหาความ เชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยนำไปทดลองใช้กับนักศึกษา

ตัวอย่างแบบสอบถามที่เกี่ยวกับกลุ่มเพื่อน

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

รายการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
เพื่อน ๆ และข้าพเจ้ามักชวนกันไปที่ร้านหนังสือ เพื่อน ๆ ชอบแนะนำหนังสือให้ข้าพเจ้าอ่าน เพื่อน ๆ ไม่ชอบอ่านหนังสือ					

ตัวอย่างแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่าน

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

รายการ	เกิดขึ้นบ่อย	เกิดขึ้นบ้าง	ไม่เคยเกิดขึ้น
ผู้ปกครองสนับสนุนให้อ่านหนังสือโดยให้เงินไปซื้อ หรือให้หนังสือเป็นรางวัล ผู้ปกครองแนะนำให้ค้นหาคำตอบเองจากการอ่านหนังสือ อาจารย์มอบหมายให้นักศึกษาค้นคว้าและทำรายงาน อาจารย์แนะนำหนังสือใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องให้อ่าน			

ตัวอย่างแบบสอบถามเกี่ยวกับการอ่าน

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

รายการ	เห็นด้วย			ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย		
	มากที่สุด	ปานกลาง	เล็กน้อย		เล็กน้อย	ปานกลาง	มากที่สุด
ข้าพเจ้าชอบอ่านหนังสือ มาแต่เด็ก ๆ เมื่อสงสัยอะไร ข้าพเจ้ามัก ค้นหาคำตอบจากการอ่าน							

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 41 คน และนำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยการวิเคราะห์ความคงตัวของแบบวัดโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์ อัลฟา ของ Chronbach ผลการวิเคราะห์ข้อคำถาม มีค่า Alpha อยู่ระหว่าง .7813 ถึง .8935

4. การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จำนวนแบบสอบถามที่อยู่ในสภาพที่จะนำมาวิเคราะห์ได้จำนวน 539 ชุด จากจำนวนที่จัดเก็บ 550 คิดเป็นร้อยละ 98

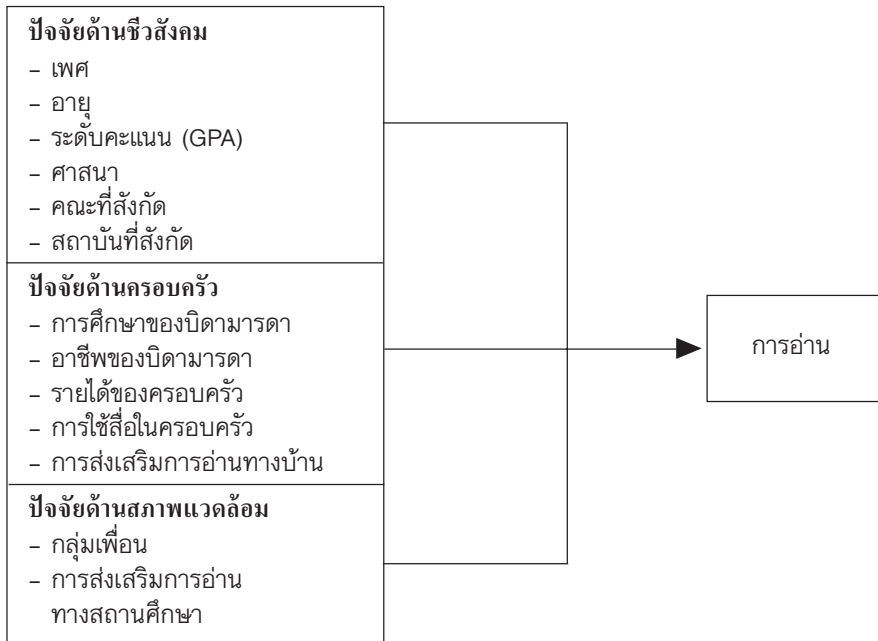
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้แบบสอบถามมาแล้ว จะตรวจหาความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ซึ่งแตกต่างกันในแต่ละตอน เช่น แบบสอบถามเกี่ยวกับกลุ่มเพื่อนให้คะแนน มากที่สุด = 5 มาก = 4 ปานกลาง = 3 น้อย = 2 น้อยที่สุด = 1 หากข้อใดเป็นภาคปฏิเสธ ค่าคะแนนจะตรงข้ามกับคะแนนข้างต้น กล่าวคือ มากที่สุด = 1 มาก = 2 ปานกลาง = 3 น้อย = 4 น้อยที่สุด = 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่าน จะให้คะแนน เกิดขึ้นน้อย = 3, เกิดขึ้นบ้าง = 2 ไม่เคยเกิดขึ้น = 1 และแบบสอบถามเกี่ยวกับการอ่านจะให้คะแนนเห็นด้วยมากที่สุด = 7 เห็นด้วย

ปานกลาง = 6 เห็นด้วยเล็กน้อย = 5 ไม่แน่ใจ = 4 ไม่เห็นด้วยเล็กน้อย = 3 ไม่เห็นด้วยปานกลาง = 2 และไม่เห็นด้วยมากที่สุด = 1 สำหรับแบบสอบถามที่มีการให้คะแนนในระดับจำแนกประเภท (nominal scale) ก่อน จะทำการวิเคราะห์ข้อมูลจะทำการแปลงคะแนนให้เป็นระบบ (dummy coding) (0, 1) ก่อน

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรม SPSS ค่าสถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สหสัมพันธ์อย่างง่าย สหสัมพันธ์พหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน

ตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 1) ตัวแปรอิสระประกอบด้วย กลุ่มตัวแปรด้านชีวสังคม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับคะแนน (GPA) ศาสนา คณะที่สังกัด และสถาบันที่สังกัด ด้านครอบครัว ประกอบด้วย การศึกษาของบิดามารดา อาชีพของบิดามารดา รายได้ของครอบครัว การใช้สื่อในครอบครัว และการส่งเสริมการอ่านทางครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย การส่งเสริมการอ่านทางสถานศึกษา และกลุ่มเพื่อน 2) ตัวแปรตาม (dependent variables) คือการอ่านของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ จากการกำหนดตัวแปรดังกล่าวสามารถเขียนเป็นแผนภูมิแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่า “ปัจจัยด้านชีวสังคม ปัจจัยด้านครอบครัวและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับการอ่านของนักศึกษา”

ผู้วิจัยได้ทดสอบโดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างตัวแปรในแต่ละกลุ่มปัจจัยกับการอ่านของนักศึกษา และหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรทุกตัวในทุกกลุ่มปัจจัยกับการอ่านของนักศึกษา

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ปรากฏผลสำคัญดังตารางที่ 1-2

จากตารางที่ 1 ผลการคำนวณสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างกลุ่มตัวแปร ด้านสภาพแวดล้อม ด้านครอบครัว และด้านชีวสังคม ปรากฏว่าทั้ง 3 กลุ่มปัจจัยมีความสัมพันธ์กับการอ่านของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากตารางที่ 2 ผลการคำนวณสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรย่อยแต่ละกลุ่มกับการอ่านของนักศึกษา พบว่าปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม มี 2 ตัวแปรที่สัมพันธ์กับการอ่านของนักศึกษาในระดับค่าปานกลาง แต่ก็สัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 คือ กลุ่มเพื่อน และการส่งเสริมการอ่านทางสถานศึกษา

ตารางที่ 1 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างกลุ่มปัจจัยด้านชีวสังคม ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมกับการอ่านของนักศึกษา

ตัวแปร	R	R ²	นัยสำคัญที่ระดับ
ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม	.5152	.2655	.001
ปัจจัยด้านครอบครัว	.3879	.1505	.001
ปัจจัยด้านชีวสังคม	.2599	.0675	.001

ตารางที่ 2 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มปัจจัยด้านชีวสังคม ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมกับการอ่านของนักศึกษา (แสดงเฉพาะตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการอ่านที่สถิติที่ระดับ .001)

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	นัยสำคัญทางสถิติ
ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม		
กลุ่มเพื่อน	.4874	.001
การส่งเสริมการอ่านทางสถานศึกษา	.3270	.001
ปัจจัยด้านครอบครัว		
การส่งเสริมการอ่านที่บ้าน	.2728	.001
ปัจจัยด้านชีวสังคม		
เพศ	.1575	.001
คณะที่สังกัด (วิทย์/เทคโนโลยี)	.1446	.001
สถาบันที่สังกัด (ม.อ.)	.1812	.001

ตารางที่ 3 ตารางทดสอบความเป็นเส้นตรงในความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร
กลุ่มปัจจัยด้านชีวสังคมกับการอ่านของนักศึกษา

	df	SS	MS	F
Regression	10	3146.20941	314.62094	3.4336*
Residual	474	43431.61327	91.62788	

ตารางที่ 4 ตารางนำหน้าผลการพยากรณ์ของกลุ่มตัวแปรด้านชีวสังคมที่มีต่อ
การอ่านของนักศึกษา (แสดงเฉพาะตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05)

ตัวพยากรณ์	B	SE.B	Beta	t	sig t
เพศ	2.09292	1.00129	.09942	2.090	.0371*
constant	50.00911	9.22084	-	5.423	.0000

R = .25990 R² = .06755
Adjusted R Square = .04788 Standard Error = 9.57225

ปัจจัยด้านครอบครัวมีตัวแปรที่สัมพันธ์กับการอ่านของนักศึกษาในระดับค่าค่อนข้างน้อย แต่ก็สัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 คือ การส่งเสริมการอ่านที่บ้าน และกลุ่มชีวสังคมมีตัวแปร เพศ ขณะที่นักศึกษาสังกัด (วิทย์/เทคโนโลยี) และสถานศึกษาที่นักศึกษาสังกัด (มอ) มีความสัมพันธ์กับการอ่านของนักศึกษาในระดับค่าค่อนข้างน้อย แต่ก็สัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตรวจสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 พบว่า “ปัจจัยด้านชีวสังคม ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม มีผลต่อการอ่านของนักศึกษา” ซึ่งได้ทำการทดสอบโดยวิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน เพื่อหาอำนาจพยากรณ์ของกลุ่มปัจจัยและปัจจัยย่อยที่มีผลต่อการอ่านของนักศึกษา

การหาอำนาจพยากรณ์ของแต่ละกลุ่มปัจจัย โดยนำปัจจัยแต่ละกลุ่มเข้าวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน การนำกลุ่มปัจจัยด้านชีวสังคมเข้าวิเคราะห์รายละเอียดปรากฏผลตามตารางที่ 3-4

จากตารางที่ 3 และตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์

สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวเกณฑ์และตัวพยากรณ์เท่ากับ .2599 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ตัวพยากรณ์ด้านชีวสังคมสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการอ่านของนักศึกษาได้ร้อยละ 6.75 หรือมีอำนาจพยากรณ์เท่ากับร้อยละ 6.75

การนำกลุ่มปัจจัยด้านครอบครัวเข้าวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน รายละเอียดปรากฏผลตามตารางที่ 5-6

จากตารางที่ 5 และตารางที่ 6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวเกณฑ์และตัวพยากรณ์เท่ากับ .3879 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ตัวพยากรณ์ด้านครอบครัวสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการอ่านของนักศึกษาได้ร้อยละ 15.05 หรือมีอำนาจพยากรณ์เท่ากับร้อยละ 15.05

การนำกลุ่มปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมเข้าวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน รายละเอียดปรากฏผลตามตารางที่ 7-8

จากตารางที่ 7 และตารางที่ 8 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวเกณฑ์และตัวพยากรณ์เท่ากับ .5152 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ตัวพยากรณ์

ตารางที่ 5 ตารางทดสอบความเป็นเส้นตรงในความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร
กลุ่มปัจจัยด้านครอบครัวกับการอ่านของนักศึกษา

	df	SS	MS	F
Regression	18	6878.83621	382.15757	4.4298***
Residual	450	38822.43032	86.27207	

ตารางที่ 6 ตารางนำหน้าการพยากรณ์ของกลุ่มตัวแปรด้านครอบครัวที่มีต่อ
การอ่านของนักศึกษา (แสดงเฉพาะตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .001)

ตัวพยากรณ์	B	SE.B	Beta	t	sig t
การส่งเสริม					
การอ่านที่บ้าน	.94167	.13935	.34497	6.757	.0000***
constant	22.98702	4.31175	-	0.331	.0000
R = .38797 R ² = .15052					
Adjusted R Square = .11654 Standard Error = 9.28828					

ตารางที่ 7 ตารางทดสอบความเป็นเส้นตรงในความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร
กลุ่มปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมกับการอ่านของนักศึกษา

	df	SS	MS	F
Regression	2	12738.16270	6369.08135	88.2086***
Residual	488	35236.14279	72.20521	

ตารางที่ 8 ตารางนำหน้าการพยากรณ์ของกลุ่มตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมที่
มีต่อการอ่านของนักศึกษา

ตัวพยากรณ์	B	SE.B	Beta	t	sig t
กลุ่มเพื่อน	.72325	.07036	.41425	10.279	.0000***
การส่งเสริม					
การอ่านที่บ้าน	.82041	.15442	.21412	5.313	.000***
constant	5.65267	2.56812	-	2.201	.0282
R = .51529 R ² = .26552					
Adjusted R Square = .26251 Standard Error = 8.49736					

ด้านสภาพแวดล้อมสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการอ่านของนักศึกษาได้ร้อยละ 26.55 หรือมีอำนาจพยากรณ์เท่ากับร้อยละ 26.55

การนำปัจจัยทุกตัวเข้าวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน รายละเอียดปรากฏผลตามตารางที่ 9-10

จากตารางที่ 9 และตารางที่ 10 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวเกณฑ์และตัวพยากรณ์เท่ากับ .58149 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่าปัจจัยทุกตัวของทั้ง 3 กลุ่มปัจจัย สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการอ่านของนักศึกษาได้ร้อยละ 33.81 หรือมีอำนาจพยากรณ์เท่ากับร้อยละ 33.81 โดยมีตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด 3 ตัว ได้แก่ กลุ่มเพื่อน การส่งเสริมการอ่านที่บ้าน และการส่งเสริมการอ่านทางสถานศึกษา

จากนั้นได้ดำเนินการคัดเลือกตัวพยากรณ์ที่มีประสิทธิภาพ ปรากฏผลดังตารางที่ 11-12

จากตารางที่ 11 และตาราง 12 แสดงให้เห็นว่าหลังจากคัดเลือกตัวพยากรณ์ที่มีประสิทธิภาพแล้ว ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวเกณฑ์และตัวพยากรณ์เท่ากับ .5716 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ตัวพยากรณ์ที่มีประสิทธิภาพ (9 ตัว) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ .3268 หรือมีอำนาจพยากรณ์ การอ่านของนักศึกษาได้ร้อยละ 32.68 โดยมีตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด 3 ตัว คือ คือ กลุ่มเพื่อน การส่งเสริมการอ่านที่บ้าน และการส่งเสริมการอ่านทางสถานศึกษา

จะเห็นได้ว่าไม่ว่าจะนำปัจจัยทั้งหมดทุกตัวในกลุ่มปัจจัยเข้าวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอนหรือการดำเนินการคัดเลือกตัวพยากรณ์ที่มีประสิทธิภาพแล้ว

ตารางที่ 9 ตารางทดสอบความเป็นเส้นตรงในความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทุกตัวกับการอ่านของนักศึกษา

	df	SS	MS	F
Regression	30	14468.62531	482.28751	6.8117***
Residual	400	28320.81321	70.80203	

ตารางที่ 10 ตารางนำหน้าการพยากรณ์ของปัจจัยทุกตัวที่มีต่อการอ่านของนักศึกษา (แสดงเฉพาะตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .001)

ตัวพยากรณ์	B	SE.B	Beta	t	sig t
กลุ่มเพื่อน	.65859	.08160	.37465	8.071	.0000***
การส่งเสริมการอ่าน ที่บ้าน	.53208	.14572	.19404	3.651	.0003***
การส่งเสริมการอ่าน ทางสถานศึกษา	.45046	.18580	.11599	2.424	.0158**
constant	21.08126	10.13936	-	2.079	.0382

R = .58149 R² = .33814
Adjusted R Square = .28850 Standard Error = 8.41439

ตารางที่ 11 ตารางทดสอบความเป็นเส้นตรงในความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ปัจจัยชีวสังคม ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมกับการอ่านของนักศึกษา หลังจากการคัดเลือกตัวพยากรณ์ที่มีประสิทธิภาพแล้ว (Stepwise method)

	df	SS	MS	F
Regression	9	13983.80462	1553.75607	22.7084***
Residual	421	28805.63389	68.42193	

ตารางที่ 12 ตารางนำหน้าการพยากรณ์ของตัวแปรที่มีต่อการอ่านของนักศึกษา ปัจจัยด้านชีวสังคม ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม หลังจากคัดเลือกตัวพยากรณ์ที่มีประสิทธิภาพแล้ว (แสดงเฉพาะตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .001)

ตัวพยากรณ์	B	SE.B	Beta	t	sig t
กลุ่มเพื่อน	.67721	.07561	.38524	8.956	.0000***
การส่งเสริมการอ่าน ทางบ้าน	.53200	.13278	.19401	4.007	.0001***
การส่งเสริมการอ่าน ทางสถานศึกษา	.48523	.17198	.12494	2.821	.0050**
(constant)	17.64647	8.16935	-	2.160	.0314

R = .57167 R² = .32681
Adjusted R Square = .31241 Standard Error = 8.27176

มาวิเคราะห์อีกครั้งหนึ่ง ผลก็จะพบเหมือนกันว่ามีตัวแปร 3 ตัว คือ กลุ่มเพื่อน การส่งเสริมการอ่านทางบ้าน และการส่งเสริมการอ่านทางสถานศึกษา เป็นตัวแปรที่ดีที่สุดตามลำดับในการพยากรณ์การอ่านของนักศึกษา

สรุปผลการวิจัยและผลการตรวจสอบสมมติฐานของการวิจัยครั้งนี้มีดังต่อไปนี้

1. การอ่านมีความสัมพันธ์กับกลุ่มปัจจัยด้านชีวสังคม ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
2. ปัจจัยที่มีอำนาจพยากรณ์การอ่านของนักศึกษา พบว่า ปัจจัยกลุ่มสภาพแวดล้อมมีอำนาจพยากรณ์ได้ร้อยละ 26.55 ปัจจัยด้านครอบครัวมีอำนาจ

พยากรณ์ร้อยละ 15.05 ปัจจัยกลุ่มชีวสังคมมีอำนาจพยากรณ์การอ่านได้ร้อยละ 6.75 และโดยรวมทุกปัจจัยมีอำนาจพยากรณ์การอ่านได้ร้อยละ 33.81

หากพิจารณาตัวพยากรณ์ที่ดีในแต่ละกลุ่มปัจจัยพบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ตัวพยากรณ์ที่ดี คือ กลุ่มเพื่อน และการส่งเสริมการอ่านทางสถานศึกษา กลุ่มปัจจัยด้านครอบครัวมีตัวพยากรณ์ที่ดี คือ การส่งเสริมการอ่านทางบ้าน กลุ่มปัจจัยด้านชีวสังคม ตัวพยากรณ์ที่ดี คือ เพศ และหากพิจารณาโดยรวมทุกปัจจัย พบว่า ตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด 3 ตัวแรก ได้แก่ กลุ่มเพื่อน การส่งเสริมการอ่านทางบ้าน และการส่งเสริมการอ่านทางสถานศึกษา

อภิปรายผล

ผลการวิจัยที่เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการอ่านของนักศึกษาครั้งนี้ สามารถอภิปรายได้ 2 ประเด็นดังนี้

1. ความสอดคล้องระหว่างผลการวิจัยกับกรอบแนวคิดหลัก ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยทั้ง 3 กลุ่มที่นำมาศึกษา สามารถใช้เป็นตัวพยากรณ์การอ่านของนักศึกษาได้ โดยมีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุดเรียงตามลำดับ คือ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านชีวสังคม โดยแต่ละกลุ่มปัจจัยมีตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดบางตัวเท่านั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มปัจจัยที่นำมาศึกษาอิทธิพลที่มีผลต่อการอ่านของนักศึกษา มีความสัมพันธ์กันเองสูงในหลายปัจจัย อีกทั้งปัจจัยบางตัวมีความสัมพันธ์กับการอ่านของนักศึกษาอยู่ในระดับต่ำ จึงทำให้ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกันทั้งหมดในเรื่องตัวแปรย่อยที่ใช้ในการพยากรณ์การอ่าน แต่อย่างไรก็ตามผลการวิจัยส่วนใหญ่สอดคล้องกับกรอบแนวคิดหลักที่ผู้วิจัยได้กำหนด

เมื่อพิจารณาปัจจัยรายกลุ่มที่มีผลต่อการอ่านของนักศึกษานั้น ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มปัจจัยด้านชีวสังคมมีผลต่อการอ่านของนักศึกษา และสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการอ่านได้ร้อยละ 6.75 หรือมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 6.75 นั้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทวีศักดิ์ เดชาเลิศ (2528) ที่พบว่าองค์ประกอบด้านตัวนักเรียนสามารถทำนายนิสัยอธิบายความแปรปรวนของการอ่านได้ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Scale (1986) ที่พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับการอ่าน

ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า กลุ่มปัจจัยด้านครอบครัวมีผลต่อการอ่านของนักศึกษา และสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการอ่านได้ร้อยละ 15.05 หรือมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 15.05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทวีศักดิ์ เดชาเลิศ (2528) ที่พบว่าสภาพเศรษฐกิจสังคมและสภาพแวดล้อมทางบ้านสามารถทำนายนิสัยรักการอ่านของนักเรียนได้ร้อยละ 12 แต่ไม่สอดคล้องกับผลวิจัยของ ละอองดาว รัตนสาร (2533) ที่วิจัยพบว่า สภาพครอบครัวไม่มีผลต่อการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดปัตตานี

2. ปัจจัยที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีของการอ่านของนักศึกษา ผลจากการวิจัยพบว่า แต่ละกลุ่มปัจจัยสามารถพยากรณ์การอ่านของนักศึกษาได้ โดยแต่ละกลุ่มมีตัวพยากรณ์ที่ดีดังต่อไปนี้คือ ปัจจัยด้านชีวสังคมมีตัวพยากรณ์ที่ดีคือ เพศ กลุ่มปัจจัยด้านครอบครัว มีตัวพยากรณ์ที่ดีคือ การส่งเสริมการอ่านทางบ้าน กลุ่มปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม มีตัวพยากรณ์ที่ดีคือ กลุ่มเพื่อน และการส่งเสริมการอ่านทางสถานศึกษา และในการคัดเลือกหาปัจจัยที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุดจากตัวแปรทั้งหมด พบว่าปัจจัยที่ดีที่สุด 3 ตัวแรก คือ กลุ่มเพื่อน การส่งเสริมการอ่านทางบ้านและการส่งเสริมการอ่านทางสถานศึกษา ซึ่งผู้วิจัยมีประเด็นที่จะอภิปรายเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการอ่านของนักศึกษาดังต่อไปนี้

เมื่อพิจารณานำหนักและทิศทางของความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ทั้งหมด และนำมาจัดลำดับความสำคัญในการอธิบายความแปรปรวนของการอ่านพบว่า ตัวพยากรณ์ที่มีความสำคัญที่สุดในการอธิบายความแปรปรวน ได้แก่ กลุ่มเพื่อน การส่งเสริมการอ่านทางบ้านและการส่งเสริมการอ่านทางสถานศึกษา และจะเห็นว่า ลำดับความสำคัญสูงสุด 3 อันดับแรก เป็นตัวทำนายที่มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการอ่านทั้งสิ้น

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า กลุ่มเพื่อนเป็นตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดของการอ่านของนักศึกษานั้น อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเรียนในระดับปริญญาตรี การอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม มีการศึกษาค้นคว้าและทำงานเป็นกลุ่มจะมีมากขึ้น ดังนั้นอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนจึงมีบทบาทต่อการอ่านของนักศึกษา จึงไม่แปลกที่ผลวิจัยจะปรากฏเช่นนั้น แต่อย่างไรก็ดี ผลวิจัยนี้ก็สอดคล้องกับผลวิจัยของ วรารักษ์ พัฒนเกียรติพงศ์ (2531) ที่พบว่า สาเหตุภายนอกประการหนึ่งในการอ่านของนักศึกษาคือ เพื่อน

ทุกคนต่างก็ยอมรับกันว่าบ้านและครอบครัวเป็นตัวกำหนดแบบแผนพฤติกรรม นิสัยของเด็กในเกือบทุกเรื่องมักจะเป็นผลมาจากการดูแลอบรมและการปลูกฝังจากทางบ้านเป็นสำคัญ ผลการวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นชัดเจนว่า การส่งเสริมการอ่านทางบ้านมีอำนาจในการอธิบายความแปรปรวนของการอ่าน หรือมีอำนาจ

พยากรณ์การอ่านของนักศึกษาได้ร้อยละ 15.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีศักดิ์ เตชาเลิศ (2528) ที่พบว่า องค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจสังคมและสภาพแวดล้อมทางบ้านร่วมกันอธิบายการอ่านได้ร้อยละ 12 ดังนั้นการส่งเสริมการอ่านที่ได้รับจากทางบ้านจึงเป็นปัจจัยสำคัญต่อการสร้างนิสัยหรือการอ่านของนักศึกษา แต่ควรต้องทำอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อายุน้อยจนเติบโต

การส่งเสริมการอ่านทางสถานศึกษาเป็นตัวพยากรณ์ที่ดีอันดับ 3 แท้จริงการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษานั้น มุ่งส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด และด้วยกระบวนการกลุ่มมากกว่าที่จะจดจำคำบรรยายของอาจารย์ ดังนั้นสถานศึกษาควรจัดบรรยากาศและสิ่งอำนวยความสะดวกการเรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุด รวมทั้งในการเรียนการสอน ครู/อาจารย์ต้องมอบหมายงานให้นักศึกษาได้ค้นคว้า หากสถานศึกษาดำเนินในส่วนดังกล่าวข้างต้นได้สมบูรณ์ ผู้วิจัยเชื่อว่าการส่งเสริมการอ่านทางสถานศึกษาจะเป็นตัวที่อธิบายความแปรปรวนของการอ่าน หรือมีอำนาจพยากรณ์สูงกว่าที่ผลออกมาครั้งนี้ แต่อย่างไรก็ตามผลการวิจัยนี้ก็สอดคล้องกับแนวคิดของ แม้นมาส ชวลิต (2539, 247-251) ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่เกื้อกูลต่อการอ่าน ได้แก่ ปัจจัยที่เกี่ยวกับการสอน ครู โรงเรียนต้องจัดสถานการณ์ให้นักศึกษาได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และสอดคล้องกับผลวิจัยของ วรารักษ์ พัฒนเกียรติพงศ์ (2531) ที่พบว่า สาเหตุภายนอกในการอ่านของนักศึกษา คือ อาจารย์ผู้สอนและห้องสมุด

ข้อเสนอแนะ

การเสนอแนะที่จะกล่าวต่อไปนี้อาศัยผลการวิจัยเป็นพื้นฐาน โดยแบ่งข้อเสนอแนะในประเด็นดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะแก่สถาบันการศึกษาเพื่อส่งเสริมและพัฒนากการอ่านของนักศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมมีอำนาจพยากรณ์การอ่านได้ร้อยละ 26.55 และตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดในปัจจัยสภาพแวดล้อมคือ กลุ่มเพื่อน รองลงมาคือ การส่งเสริมการอ่านทางสถานศึกษา ดังนั้นทางสถานศึกษาจึงควรสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ การมอบหมายให้ทำงานเป็นทีม รวมทั้งการจัดกิจกรรมที่

ส่งเสริมการอ่านให้นักศึกษา อาทิ การจัดศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งอาจมีทั้งที่หอสมุดและตามคณะหรืออาคารเรียน การจัดหาเอกสารตำราเรียน วารสารให้เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นการนำไปสู่การสร้างนิสัยการใฝ่รู้ การรักการอ่าน และรักที่จะศึกษาค้นคว้าให้เกิดขึ้นในตัวนักศึกษา

สำหรับการเรียนการสอนควรเน้นนักศึกษาเป็นศูนย์กลาง ควรปรับเปลี่ยนกระบวนการสอนจากการบรรยายเป็นการให้นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้า ศึกษาจากปัญหาหรือกรณีตัวอย่าง การทำรายงานจากการศึกษา ดูงาน หรือการลงมือปฏิบัติจริง การอภิปรายร่วมกันในประเด็นต่างๆ และการมอบหมายงานให้ทำอีกทั้งควรส่งเสริมให้นักศึกษาได้ทำงานกลุ่มเพื่อให้นักศึกษาได้เกิดการเรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สิ่งเหล่านี้จะเป็นการส่งเสริมนิสัยรักการค้นคว้าและการทำงานเป็นทีมให้เกิดขึ้นกับนักศึกษา

2. ข้อเสนอแนะแก่สถาบันครอบครัวเพื่อส่งเสริมและพัฒนากการอ่านของนักศึกษา

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มปัจจัยด้านครอบครัวมีอำนาจพยากรณ์การอ่านร้อยละ 15.05 และตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดในปัจจัยด้านครอบครัวคือ การส่งเสริมการอ่านทางบ้าน ดังนั้นผู้ปกครองควรตระหนักถึงความสำคัญและบทบาทของทางบ้านที่จะต้องปลูกฝังเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นกับเด็กของตนเอง โดยการให้เวลาแก่เด็ก เมื่อมีปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการอ่าน แนะนำหนังสือที่เด็กควรอ่าน ชี้ให้เห็นประโยชน์ของการอ่าน มีกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้แก่เด็ก อาทิ ชื้อหรือจัดหาหนังสือเป็นของขวัญแทนสิ่งอื่น แสดงความชื่นชมเมื่อเด็กอ่านหนังสือหลากหลายประเภท ร่วมอภิปรายแลกเปลี่ยนความเห็นเกี่ยวกับหนังสือที่เด็กหรือผู้ปกครองอ่าน ตลอดจนสร้างบรรยากาศที่ดีและเหมาะสมที่จะจูงใจให้เด็กอ่านหนังสือ

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

3.1 ควรมีการศึกษารูปแบบและวิธีการส่งเสริมการอ่านที่สามารถนำมาใช้ในการปลูกฝังนิสัยพฤติกรรมการอ่าน และพัฒนากการอ่านให้แก่ นักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 ควรมีการศึกษปัจจัยที่มีผลต่อการอ่าน

ของนักศึกษาในตัวแปรอื่นๆ เพิ่มเติม เช่น ระดับสติปัญญา ลักษณะการอบรมเลี้ยงดู เป็นต้น

บรรณานุกรม

- ขวัญดี อัศวาวุฒิชัย และคณะ. (2536). การอ่าน. ใน เอกสารประกอบการศึกษาวิชาการใช้ภาษาไทย 1. กรุงเทพฯ: คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน อรุณพันธ์ ชูชม และ สุภาพร ลอยด์. (2529). การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของครอบครัวกับจิตลักษณะที่สำคัญของเยาวชนไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร.
- ถนอม ล้ำเลิศมรรคผล. (2528). กระบวนการอ่าน. ในจินตนา ใบกาชฎี อุษณีย์ วัฒนพันธ์ และ สุพรรณิ แสงอากาศ (บรรณาธิการ), การณรงก์เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- ทวีศักดิ์ เดชาเลิศ. (2528). องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยทางการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล. (2528). ภาษาไทย-วิชาที่ถูกลืม. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู.
- ประคอง กรรณสูต. (2525). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ทำปกเจริญผล.
- ผลิวัลย์ ปิยะเมธาง. (2539). รายงานวิจัยเรื่องสภาพการอ่าน ความสนใจ และความต้องการในการอ่านของชาวสุระมิแฉ หมู่ 1 ตำบลสุระมิแฉ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี. ปัตตานี: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- แมนมาส ขวลิต, คุณหญิง. (2539). การพัฒนาการอ่าน. ใน เอกสารการสอนวิชาการอ่านภาษาไทย หน่วยที่ 1-7. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ละอองดาว รัตนสาร. (2533). อิทธิพลของสภาพครอบครัวที่มีต่อการอ่านของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมือง จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษและสารนิเทศศาสตร์, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์-นครินทร์.
- วรารักษ์ พัฒนเกียรติพงศ์. (2531). การศึกษาสาเหตุในการอ่านของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร. ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วลัยภรณ์ อาทิตย์เที่ยง. (2529). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีภูมิหลังต่างกัน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพร ลิ้มตระกูล. (2539). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการอ่าน. ใน การอ่านภาษาไทยเอกสารการสอนชุดวิชาการอ่านภาษาไทย หน่วยที่ 1-7. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สหทัยา ชินสมบุญ. (2529). อิทธิพลของสภาพครอบครัวที่มีต่อการอ่านของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสายน้ำทิพย์. วิทยานิพนธ์ ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุธิวังศ์ พงศ์ไพบูลย์. (2518). การอ่านและการพิจารณาหนังสือ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- Mitchell, Terry L. (1996). The Reading Attitudes and Behaviors of high school students. **Reading Psychology**, V.17 n.1, p.65-92.
- Scales, Alice M. (1986). Reading Habits of Adults in Egypt. **Paper presented at the Meeting of the World Congress on Reading of the International Reading Association.** (11th, London, England, July 28-31.)
- Schultheis, Constance. (1990). **A Study of the Relationship between Gender and Reading Preferences in Adolescents.** MLS. Research Paper, Kent State University.
- Smit, M. Cecil. (1990). The Relationship of Adults' Reading Attitude to Actual Reading Behavior. **Reading Improvement**, V.27 n.2, p.116-21.